

lični jezik.“ Polybi je živel blizu **183** let pred Kristusom. Pisatelj Prokop, ki je živel okoli leta **552** po Kristusu, pa piše: „Odtod proti severu so rodovi Antov (Slovanov), jih je ko listja in trave.“ — Komu bodovalo več verjeli, tem pisateljem, kateri so v tistih starodavnih časih živali, ali tem novim pisarjem, kar se jim senja?

(Danica.)

Slovaci na Ogerskim (jih je skoraj tri milijone) imenujejo svoje narečje slovenski govor, mi svoje ravno tako. To bravce moti. Ko so Novice povedale, da se verli mladenči v Mariburgu slovenšine vadijo, so nekteri berž mislili, da je to slovensko narečje, kakor ga Slovaci govoré; drugi nam spet svetujejo, naj bi se mi imenovali Slovinci, in naše narečje slovinsko, da bi se razlikovalo od slovenskega, keteriga Slovaci govoré. — Tega mi storiti ne moremo. Mi smo bili, smo še sdaj in bodovalo ostali še za naprej slovensko govoré Slovenci, kakor se tudi vsikdar in povsod imenujemo, samo na Benatskim pravijo, da so Slovenci slavensko — ne slovinsko — govoreči. Kaj čemo storiti? Imenujmo govor Slovakov ogersko-slovensko narečje, naš pa ilirsko-slovensko. Potle se ni potreba batiti zmešnjave.

Naj starji mesta v Sloveniji, že ob času rimskega gospodovanja znane, so blizu sledeče: Noreja; Virunum na Gospovetskim polji blizu Celovca; Teurnia, na Turji, lepi ravnici blizu Špitala ležeče; Aemona, sedanja Ljubljana; Arrupium, sedanjo Turjaško; Mettulium, sedanja Metlika; Petovium, sedanji Ptuj; Celeja, Celje; Tergeste, sedanji Terst; Akvileja, sedanji Voglej. Manjši prebivališa so bile: Raklitanum, sedanja Radgona; Rogando, Rogatec; Novidunum, Brezce; Pultovia, Poljskava; Kolacio, blizu Slovengradca; Murela, pri Lipnici, in tako dalje.

Popolnama slovenske dekanije so na Koroškim sledeče: Pliberška, Doberloveška (Eberndorf), Tinska (Tainach), Gornjorožka, (Oberrosenthal), Dolnjorožka (Unterrosenthal) in Velkovška (Völkermarkt); veči del ali saj na pol slovenske pa so sledeče: Dolnjozilska (Untergailthal), Kanalska (Kanalthal), Belaška (Villach), in Celovška (Klagenfurt). Po letašnjim duhovskim imeniku (Schematismus) je na Koroškim **116,000** to je sto in šestnajst tisuč (tavžent) Slovencov, zvunaj tistih, kateri so na nemški strani.

Novine horv.-slav.-dalmatinske v svojim **95.** listu leta **1846** pišejo: Preuzvišeni gosp. Juraj Haulik, zagrebski vladika (škof) in banski namestnik so položili na večne čase **18,000** gold. srebra in so ustanovili, da se ima vsakega leta ena polovina obresti razdeliti med deželske šole na Horvatskim in v Banatu; en del druge polovine se ima razdeliti med enim mladenčem in eno deklico, ktera dva bojo duhovnik in sosedščine za nar bolj poštene v teh krajih spoznali. Mladeneč mora biti **16** do **22** let star, deklica pa **14** do **20** let. Pervo nedeljo po sv. treh kraljih se ima ta dar javno (öffentliche) v cerkvi tema dvema izbranama podati od duhovnika, kateri bodo pri ti priložnosti tudi besedo progovorili, kako je poštano zaderžanje prijetno Bogu in ljudem. — Drugi del druge polovine se ima razdeliti med dva duhovnika zagrebške škofije, to je, se ima dati tistemu, kateri čez leto spise naj boljši pridige, in tistem, kateri naj bolj odgovori na bogoslovke prašanja, ki se vsakega leta duhovnikam naložijo. — Slava mu!

(Dalje sledi.)

Sveto leto.

Nadjamo se bravcam Novic vstreči, če jim nekaj od zgodovine svetega leta povemo. „Sveto leto ali

jubileum“ — tako pišejo v Gradcu za obhajanje svetega časa na svitlo dane bukve — „je veselo leto odpustkov. V starim testamentu so vsako petdeseto leto za sveto leto imeli, v katerim je vsak svojo lastino nazaj prijel. Hlapec, ki je sužen bil, je sam svoj ali prost postal; dolžnik je dobil svojo zastavo, bodi zemlja ali kakošna druga reč, nazaj (bukve Mojz. 25, 10).“

„V letu, ki se je pisalo **1299**, je silo veliko romarjev iz daljnih krajev v Rim prišlo. Vprašali so jih: zakaj ravno to leto tako močno na božjo pot pridejo? Naši stariši so nam povedali, de se vsako stotno leto v Rimu popolnoma odpustki prejmejo — so djali. Na to so papež Bonifacij VIII. ki so takrat sveti Oče bili, poveljal sveto leto napovedali, ki se je v letu **1300** obhajalo, in ukazali vsakih sto let sveto leto obhajati. Kér je pa človeško življenje kratko, in bi jih le malo svetiga leta včakalo, so na prošnjo vernih papež Klemen XI. ukazali vsakih petdeset let sveto leto obhajati, kakor je v starim testamentu postava bila. Pa tudi petdeset let jih veliko ne doživí; zato sta papež Pavel II. v letu **1470** in papež Sikst IV. leta **1473**. sklenila, vsakih pet in dvajset let navadno sveto leto obhajati. Tako sveto leto smo imeli, ko se je pisalo **18^{25/26}** pod papežom Leonom XII.“

Poleg navadnega svetiga leta napovejo papeži v posebnih časih tudi posebne svete čase, kadar se kaj posebnega sveti materi katoljski cerkvi prigodi, de noviga papeža dobimo, ali za kako posebno potrebo prosimo. Tak posebni sveti čas so oznanili naš sedanji sveti Oče papež Piji IX. ko so svetiga Petra stol nastopili.“

Urno, kaj noviga?

(Na Dunaji) se je v pretečenim mesecu družba zoper terpinčenje žival začela.

(V Rimu) se je začela kmetijska družba. Tudi sveti Oče Papež so k nji pristopili.

Žalostno oznanilo.

4. dan tega mesca je umerl v **54.** letu svoje starosti gosp. Peter Leskovic, posestnik na Veharšah in skozi 8 let neutrudljivo pridni uradnik c. k. kmetijske in obrtniške družbe v Ljubljani; za Novice je veliko pisal. Poslednji dve leti je bil tudi opravnik Graške pogorelske družbe za Ljubljansko in Verhniško komisijo. Že dolgo dolgo je na pljučah bolehal, pa zavoljo mnogoverstnih opravil si ni dal potrebnega miru, ampak je neprenehama svoje službe opravljal in posebno v pretečenim mesecu z deležniki pogorelske družbe dan na dan silno veliko opraviti imel. K starim bolezni je prisnila nova pljučnica, ki ga je v 8 dneh v grob spravila. Naj v miru počiva!

Današnjemu listu je perdjan deveti del kemije.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Kraju	
	10. Maliga travna.	gold. kr.	6. Maliga travna.	gold. kr.
1 mernik Pšenice domače.....	3	3	3	7
1 > > banaške...	3	6	3	10
1 > Turšice.....	2	9	2	12
1 > Sorsice.....	—	—	2	42
1 > Rèzi	2	22	2	18
1 > Ječmena	1	45	2	—
1 > Prosa	1	44	1	48
1 > Ajde	1	34	1	30
1 > Ovsu	1	4	1	3